

Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å

Referat af å-syn 2019

Dato: 19-06-2019, kl. 17.00

Sted: Tude Å

Til stede: Lisbeth Rasmussen
Bjarne Nielsen
Knud Hansen
Peter Bech
Kaj Jespersen
Henrik Poulsen (Slagelse Kommune)
Ulrik Kristensen (ref.)

Afbud: Michael Andersen

Å besigtigelse:

Årets å besigtigelsestur startede som udgangspunkt ved slusen ved Bildsøvej, hvorefter vi fulgte nedenstående udvalgte åstrækninger.

1. Slusen ved Bildsøvej

Slusens ene port, der i gennem længere tid ikke havde været i funktion, var i årets løb blevet lukket med jernplade. Henrik Poulsen oplyste, at de øvrige porte var tilstrækkelige til at sikre gennemstrømning. Ved besigtigelsen var portene åbne, vi har derfor ikke kunne konstatere om sluserne lukker til i højvandssituationer.

En udskiftning af slusen afventer fortsat projektet i forbindelse med genslyngningen. Tidsplan er pt. ukendt. Indtil da ønsker Slagelse kommune ikke at ofre yderligere istandsættelse af anlægget.

Den "plomberede" sluseport ses til højre i billedet.

2. Udløbet i Storebælt

Udløbet fremstod i år væsentlig anderledes end ved vores tidligere besigtigelser. I dag var der fin gennemstrømning uden væsentlige aflejringer af tang.

Henrik Poulsen kunne oplyse, at udløbet var opmålt fornylig, hvor udløbs tværsnittet til fulde levede op til regulativets bestemmelser.

Der er fortsat ikke nyt vedr. de lovede lockere ved udløbet. Ligger bolden hos kommunen eller kystdirektoratet (bør tages op ived et Vandsynsrådsmøde).

Henrik Poulsen ville vurdere om den blæretang der skyldes op og senere evt. trænger ind i åsystemet giver anledning til forurening af vandløbet, når aflejringer forekommer.

Ved udløbet ind mod land

Udløbet mod Storebælt

3. Åstrækningen (Tude Å) ved Hejningebroen (v. Strandvejen)

Brinker og åstrækning langs Knud Hansens enge blev besigtiget. Der er fortsat problemer med vildtvoksende piletræer langs bringerne og en tiltagende bevoksning af pindsvineknop.

Henrik Poulsen lovede at præcisere over for vedligeholdelses entreprenøren, at træer der vokser i vandkanten skal fjernes systematisk, så snart de hindre gennemstrømningen i åen.

Bekæmpelse af pindsvineknop blev drøftet. Henrik Poulsen oplyste, af der på landsbasis arbejdes for at finde redskaber der lokalt er i stand til at tage væksten op med rode. Pindsvine knop kan vokse meget aggressivt og breder sig uhæmmet som bundplante langs åbrinken.

Pindsvineknop taget op i vandkanten.

Pindsvineknop - Sparganium

Pindsvineknop (Sparganium) er flerårige vand- og sumpplanter med jordstængel og udløbere i den øverste dyndbund. Bladene varierer stærkt fra smalle, opretvoksede til lange båndformede flydeblade. Blomsterne er små og uanselige, samlet i kugleformede, pindsvinelignende stande. Han- og hunblomster findes på samme plante, men i forskellige dele af blomsterstanden, idet hanblomsterne sidder øverst og hunblomsterne nederst på den blomstrende stængel. Frugten er en slags stenfrugt med et hårdt inderlag og et tørt, svampet yderlag. Den nederste del af griflen bliver siddende som et næb på frugten.

Grenet pindsvineknop (*Sparganium erectum*) med de karakteristiske og dekorative, pindsvinelignende kugler, der er sammensat af tætsiddende frugter. Heraf plantens danske navn.

Vækstkrav: Slægten er almindelig udbredt i hele landet, hvor den fortrinsvis vokser ved søbredder eller langs åløb; men også i fugtige grøfter, hvor den ikke er tvunget til at leve i skarp konkurrence med andre plantearter, vokser den frem.

Arter:

Enkelt pindsvineknop (*Sparganium simplex*) har ugrenet, 30-50 cm høj blomsterstængel med siddende hanlige blomsterhoveder og stilkede hunlige blomsterstande. Bladene er smalle, opretvoksende, ved grunden trekantede. Breder sig villigt til tætte bestande p.gr. af de underjordiske udløbere og er ret almindelig i hele Danmark.

Grenet pindsvineknop (*Sparganium erectum*) er højere og kraftigere end ovennævnte. Den bliver 50-80 cm høj med en kraftig, grenet blomsterstand. På hver gren findes 1-3 hunlige blomsterhoveder samt et stort antal brunliggrønne hanblomster. Almindelig ved søbredder og åløb.

4. Åstrækningen (Tude Å) ved Møllesøen, Vejlagervej

Åstrækningen vi besøgte tilhørte Jimmy Larsen og omfatter store engarealer ved den gamle Møllesø. Området bliver i primært anvendt til afgræsning. Derfor var der focus på forekomster af for høje saltkoncentrationer p.g.a. indtrængen havvand.

Jimmy Larsen kunne oplyse, at vegetationen bar præg af gener ved den for høje saltkoncentration, der forekommer, når engene oversvømmes, hvilket de er i lange perioder om vinteren.

Åbrinkerne var pænt vedligeholdt. Der var en del sukkersiv langs åkanten. Denne plante er i modsætning til pindsvineknop attraktiv for dyrene at spise.

Engarealerne i Møllesøen set mod vest.

5. Vårby Å ved Gl. Forlev

Åstrækningen her var grødeskåret inden for de sidste 3 uger og fremstod pæn. Den afskårne grøde var oprenset eller drevet videre til nærmeste flydespærring.

Der blev efter mødet ikke truffet nogle specifikke aftaler, men der opfordres til en løbende dialog mellem Slagelse Kommune og lodsejerne. Henrik Poulsen opfordrede medlemmerne til at downloade vandløbs appen "OrbiVapp", hvor man hele tiden kan a'jour føre sig med regulativerne.

21-06-2019/Ulrik Kristensen